Region Stockholm

23
Yttrande över motion 2022:6 från Britt-Mari Canhasi (SD) om att utreda förutsättningarna för att stärka upp strålterapiverksamheterna i Region Stockholm
HSN 2022-0793

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Utredning och beställarstöd
Thomas Österberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-11-23

HSN 2022-0793

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2022:6 från Britt-Mari Canhasi (SD) om att utreda förutsättningarna för att stärka upp strålterapiverksamheterna i Region Stockholm

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2022:6 om förutsättningarna för en förbättrad strålterapiverksamhet i Region Stockholm. I motionen föreslår Britt-Mari Canhasi (SD) att strålterapiverksamheten ska utökas och att hälso- och sjukvårdsnämnden ska utreda hur strålbehandlingar kan stärkas och utvecklas för nuvarande och framtida behov sett till inköp av linjäracceleratorer och personalförsörjning. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås även få i uppdrag att utreda kapacitets- och investeringsbehovet samt kostnaden för att driva strålverksamhet vid Capio S:t Görans sjukhus.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2022:6 av Britt-Mari Canhasi (SD) angående behovet att utreda förutsättningarna för att stärka upp strålterapiverksamheterna i Region Stockholm

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2022:6 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Britt-Mari Canhasi (SD) skriver i motionen om att Sverige har sämst tillgång till linjäracceleratorer per capita jämfört med andra nordiska länder. Konsekvensen har inneburit köer och långa väntetider samt att Region Stockholm under år 2019 behövt skicka patienter till Finland och till andra regioner för behandling.

Strålverksamheten utreddes år 2016 och efter politiskt beslut erbjuds onkologisk verksamhet inkluderande strålbehandling vid Södersjukhuset samt Nya Karolinska Solna. Verksamheten vid Capio S:t Göran remitterar patienter för strålbehandling till Södersjukhuset respektive Nya Karolinska Solna.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsnämnden instämmer i att regionen behöver utöka antalet linjäracceleratorer. Såväl behovet som lokalisering av linjäracceleratorer har utretts på övergripande nivå under en längre tid.

Efter en utredning år 2016 tog HSN beslut 2017-03-21 § 67 om att låta Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset samt Capio S:t Görans sjukhus få erbjuda strålbehandlingar i regionen. Syftet med att ha tre platser för strålbehandlingar, i stället för två, var för att underlätta patientcentrerat flödesarbete för de onkologiska enheterna vid respektive akutsjukhus. Capio S:t Göran föreslogs ta över befintlig strålverksamhet vid Radiumhemmet, men strålbehandlingsutrustningen visade sig senare inte ha tillräcklig standard och har sålts eller skrotats. All strålverksamhet i regionen sker därför idag vid Nya Karolinska Solna och vid Södersjukhuset.

Utredning pågår rörande var ytterligare en linjäracceleratorer ska förläggas för bästa patientnytta och kostnadseffektivitet. Ur ett helhetsperspektiv för lokalförsörjningen är det positivt att det redan finns upparbetade arbetssätt vid de etablerade onkologiska enheterna och strålbehandlings-verksamheterna vid Nya Karolinska Solna och Södersjukhuset. Det talar för att det kan vara fördelaktigast att utöka kapaciteten vid dessa platser och att inte erbjuda strålbehandlingar vid S:t Görans sjukhus. I det fortsatta arbetet behöver det klargöras möjliga tidplaner vid de olika sjukhusområdena samt vilka utgifter och driftskostnader som investeringar vid de olika platserna för med sig.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet får oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet för med sig oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet ökar förutsättningarna för jämlik vård eftersom risken minskar att patienter behöver åka till annan ort för livsviktig behandling.

Miljökonsekvenser
Konsekvenserna för miljön är oförändrade av beslutet.

Administrativa konsekvenser
Beslutet för inte med sig någon ökad administration.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Sara Pütsep
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-11-23

Region Stockholm

MOTION
2022-05-10

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Britt-Mari Canhasi (SD) om att utreda förutsättningarna för att stärka upp strålterapiverksamheterna i Region Stockholm

Omkring hälften av alla cancerpatienter får en strålbehandling i kombination med kirurgi eller läkemedel. Strålbehandling används vid organbevarande kirurgi och bidrar till att närmare en tredjedel av alla cancerfall botas. Trots att strålbehandling är en så viktig behandlingsform har Sverige sämst tillgång på strålkanoner per capita jämfört med andra nordiska länder.

Den låga andelen strålkanoner har inneburit att köerna och väntetiderna ökat, vilket ledde till att Region Stockholm tvingades skicka cancerpatienter till Finland och till andra regioner i Sverige under år 2019. Behovet av strålbehandlingar kommer att öka i Region Stockholm samtidigt som professionen menar att strålterapin har nått produktionstaket. Dessutom är forskningen inom strålbehandling eftersatt, till följd av bristen på strålkanoner som innebär att det inte finns något utrymme för forskning utanför sjukvårdsproduktionen.

Ensidigt fokus på vårdproduktion har lett till ett minskat intresse för radioonkologi. Det sker ingen återväxt inom kompetensförsörjningen och det är svårt att rekrytera. En väg framåt är att titta på Danmark, som har vänt trenden genom att stärka sin forskningsmiljö. Det har i sin tur lett till ett ökat intresse för strålterapi bland unga forskare.

Strålverksamheten utreddes 2016 och i utredningen framkom att verksamheten behövde utökas. Utredningen föreslog att strålterapi skulle erbjudas på Nya Karolinska, Södersjukhuset och på Capio S:t Göran. En start av strålterapiverksamheten på Capio S:t Göran planerades under 2018, men har ännu inte genomförts. Capio S:t Göran har ansökt om att få bedriva strålterapiverksamhet, men väntar fortfarande på ett politiskt beslut för att få sätta igång.

Det är angeläget att strålterapiverksamheten utökas i Region Stockholm. Befolkningen växer och strålbehandlingsverksamheten behöver anpassas för att kunna erbjuda invånarna vård i tid.

Region Stockholm

MOTION
2022-05-10

Sverigedemokraterna Region Stockholm

Sverigedemokraterna föreslår regionfullmäktige besluta:

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda kapacitets- och investeringsbehovet samt kostnaden för att driva strålverksamhet på Capio S:t Görans sjukhus.
2. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda hur strålbehandlingen kan stärkas och utvecklas för att täcka nuvarande och framtida behov sett till inköp av strålkanoner och personalförsörjningen.
3. Regionstyrelsen ges i uppdrag att utreda möjligheterna att i samråd med Karolinska sjukhuset, KI och även privata aktörer, inrätta ett strålcentrum för forskning och utveckling.

Britt-Mari Canhasi (SD)